

BORSSZEM JANKÓ

Előfizethetni a Deutsch-féle könyvnyomda és kiadói részvénytársaságnál. Pest, József tér 6-ik szám.
Előfizetési díj: Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.

Szitányi Bernát.

A ház Ganymedje.

Kugler, mandatummal.

Hol annyi keserü vita választja el egymástól a pártokat, a gondviselés rejtelmes keze mindig gondoskodik férfiről, ki a keserüséget eloszlatja édességgel s az elhuzódó ellenségnek ha nem is aranyhidat legalább czukorhidat épít. Ez a provisionális — azaz hogy providentialis férfi Szitányi Bernát. E választékos modoru, kedélyes képviselő a közéletben sokkal több tért talál hajlamai s képességei kifejtésére, semhogy a parlamentáris téren nagyobb szerepre vágyódott volna. Ott ő az elvszilárd, csendesben munkáló, tapsokat nem kereső honatya, ki az ellenséget nem a satyra nyilával, de nagy beszédek hátultöltőivel sem ostromolja, hanem inkább a sebeket hegeszteni, a vérzőket bekötözni igyekszik.

Nagy parlamenti csaták után nem marodeurként bolyong végig a harez színhelyén, hogy a haldoklókat és halottakat kifoszsa. Ő sebre nem sebet nyit, hanem zsebet, és abból a szeretet czukedlijával, a részvét tortelettjeivel és a vigasz salonzetlijeivel enyhülést és békét terjeszt maga körül, a sebesülteket ápolja, az elesetteket megerősíti. És csöndesen, minden knall-bonbon nélkül.

Mint látnivaló, az ő parlamenti pályája nem regényes. Nem koczkáztat semmit a czukorkoczkán kívül. Ő katarczeltlin kezdődik és árpaczukron végződik.

A fölületesség, mely mindenkitől napoleoni tetteket vagy legalább is newtoni felfödözéseket vár, ezzel be nem elégszik; de ha elgondoljuk, hogy a seregben nemcsak vezérek és alvezérek, hanem ügyes orvosok, gondos ápolók is kellenek — mindazokat méltányolni fogjuk, kik több képességgel szerényebb szerepet kívánnak játszani, mint amennyivel mások nagyobbakban debütirozni erőlködnek.

B. J.

OBSIDIO MUNICIPIANA.

Előljáró beszéd.

Én ki fullánkjával ezelőtt szunyognak
Gyengéden csipkedtem orrát az baloknak,
Kik megfogván könnyebb végét az dolognak,
Nyelvöket öltik s az kormányra morognak; —

Serczegő pennával irok most nagy bajról,
Fegyvercsörtetésről, iszonyu zsvajról,
Vármegyét ostromló rettenetes hadról,
Eget földet rázó szörnyü viadalról.

Magyarok istene látván fenn az égben,
Népét az némettel élni szövetségben,
S kvótákat szavazni könnyelműségében,
Rettenetes harag támadott szüvében.

Megtámadom — így szólt — azt az erős bástyát,
Melynek hétországban nem találni mássát,
Hogyan jár az a nép — mások kárán lássák,
Ki meg nem becsüli ősi szabadságát.

Ha nincs már ereje azt megvédelmezni,
Az hullámok közül révpartra evezni,
Nem fogok én néki többé kegyelmezni,
Amint megérdemli hagyom őtet veszni.

De hogy ha megvédi az veszedelemtül,
Nem vonom meg kezem bünös nemzetemtül,
Felemelem újra mély sülyedésébül,
Igy leszen, ezt teszem, megfogadom szentül.

Igy szólván magában az nagy égi szellem,
Rajner (P)Ali basát küldi megyék ellen,
Fegyvert is ragad az, és megindul helyben,
Megyék, készüljetek, közelg már az ellen!

Talpra nemes hősök! Tisza, Ghyczy, Nyáry,
Kipróbált bajnokok, mint Johannes Hári,
Fegyverre, fegyverre, nincs már idő várni,
Orrotok előtt áll az ellenség már ni!

Te penig oh dücső Zirzabella Kotlik,
Ki mindéig költész, mint a tyuk ha kotlik,
Kire szerelmesen néznek bi-s monoklik,
Segits nagy munkámban lában ha megbotlik!

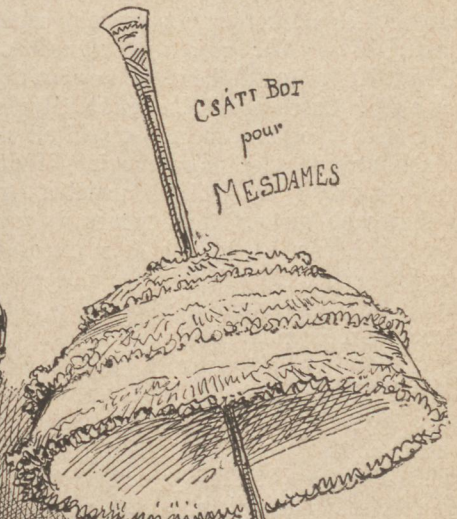
EGYKIS FEJEZET A DIVATRÓL

EGYKOR MESTERSÉC

MA FÉNYVÉZ

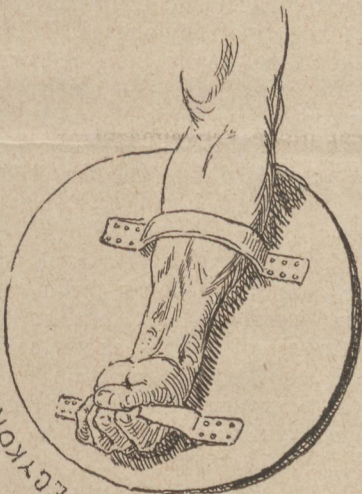
CSÁTT BOT
pour
MESDAMES

A kinek mind ezek kellenek.

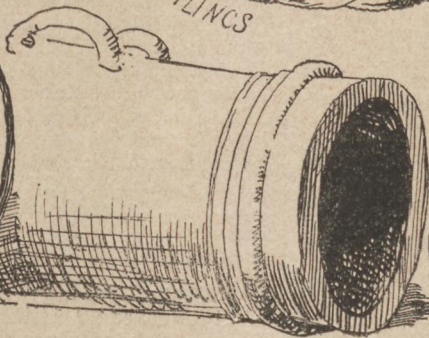
pour Messieurs

MA BROCHE
EGYKOR FAJZS

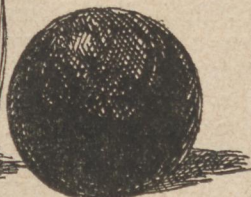

EGYKOR RABBILINGS

MA NYAKLÁNCZ

HÁBORUBAN

BEKÉBEN

ORSZÁGGYÜLÉSI TUDÓSÍTÁS.

— From our own. —

Andrássy Gyula gr. T. ház! Miután a ház által már oly rég sürgetett tárgy, a municipális javaslat végre elkészült, kérem ezt azonnal az osztályok elé utasíttatni. (*Balról: zaj, nyugtalanság.*)

Tisza Kálmán. T. ház! (*Csernátoni: éljen! Tisza: csitt! Csernátoni elhallgat.*) Meglepetve lepetem meg azon meglepő meglepetés által, melyet a miniszterelnök ur a ház számára megint készített. A municipális javaslat, jobban mondva rosszallat sokkal fontosabb tárgy, semhogy azt ily gyorsan el lehetne végezni. Annál kevésbé tanácsos belékezdni. Az ország semmiféle tájéka sincs fölöle tájékozva. Én magam, ki könyvet irtam a jelen kérdéstről, mai napig sem gondolkoztam róla. Hogy lehet tehát kívánni, hogy azok gondolkoztak légyen róla, kik nem irtak, e kérdéstről? (*Balról: Igaz!*) Időt uraim, időt kérünk! Time is money, az idő pénz. Uraim, a magam számára nincs időm; de van a municipális kérdésre. Időm a hazáé. (*Jobbról: Hát a pénzed?*) A kormány el akarja a kérdést sietni, a kormány mindig siet, nem tudom mért? Az idő nem sürget. Az én indítványom tehát oda járul, halaszszuk el a jelen kérdést valami-korra, majd ha beletanultunk s akkor vegyük elé. (*Int Csernátoninak. Csernátoni jön gratulálni.*)

Kerkápolyi. Már hogy az urnak esze járása nem egyenes, azt rég tudom, de hogy az ur — megkövetem Tisza urat — elhamarkodással vádolja a kormányt, holott mindig lassusággal vádolta — azt értse meg az ur. Én nem értem.

Szontágh Pál (csanádi.) Csodálatos rendszertelenséget látok a kormány rendszerében. A kormány a legnagyobb rendszertelenséggel kikeresi a kalendáriumból a meleg időt és mikor ugyis izzadunk, rendszeresen izzasztókat tesz a ház asztalára. Ez a kiszámítottság valóságos rendszernélküliség. (*Jobbról: Nem értjük!*) A kormány e titkos összeköttetéseit Balla Gergelyvel, Szeicssekkal s egyéb jövődömondókkal le kell leplezni. Akkurát tudja, mikor milyen nap lesz. Most is a nagy melegben terjeszti elé a jelen javaslatot. Ilyen melegben ezt nem lehet tárgyalni. A haza nem kívánja tőlünk, hogy mi az ő szent ügyéért izzadjunk. Ez napszámosnak, nem urnak való. A nemzet napszámosa pedig ur, tehát halaszszuk el a jelen tárgyat, míg a kellő temperatura meglesz. Küldjön ki a ház egy öttagu bizottságot, mely az idő járását megfigyelve s ha kellemes szelet érez vagy pedig esőt, azt nekünk tudtúl adja. Aztán ha kellemes jó napok lesznek, mi kényelmesen a kanapén végigfekve, csibukra gyujtva, fagyaltozva, leszónokolhatjuk a jelen tárgyat. (*Jobbról: Igen helyesen volt, Pál!*)

Csiky Sanyi. Imé az kormány az hon szent fájának egy ágát ismét lenyüste, a nyestyit! Elvette a megye szentelt jussait és megrabóva ártatlany csecsemőinket az jövő szent hivatalától — mán hogy hivatásától, möggyilkóva az szent magyar honyházát. Ez uraim tyén! (*Jobbról: tény, tény!*) Papnak tény,

magyar hitűnek: tyén, ugy értsék az urak. Fájdalmasan dobog az agyvelő az én agyamban, mert hajam sohasem érzett oly fájdalmakat, mint azokat, melyeket most ujjaimnak látniök kellettik. Minden igaz magyar száját ez megtörheti, ha orra elgondózza, az miniszterprézes foga mily fogós dógokat beszélt el. (*Nem tartozik ide!*)

Elnök. Figyelmeztetem a tisztelt szónokot, sziveskedjék a tárgynál maradni, s ne bocsátkozzék a javaslat érdemébe.

Csiky S. Érdemébe mondja az házi prézes ur? Mi érdeme légyen ez javaslatnak, azt tudni nem tudom. De hogy az haza földgye megrendülni kényszerítettik.

Elnök. Előbbi figyelmeztetésem nem használván, kénytelen vagyok a szónok urtól a szót elvonni.

Csiky Sanyi. Ha az könyerét elvonták, elvonhatják az szavunkat is.

Matyuridesz. T. ház! A botanika egyik alapelve, melyen a hideglelések összes tana méltán alapszik, azon éretlenségben rejlik, mely a gyümölcsöt érettsége előtt időnkint azaz chronometrice (*Jobbról: az a!*) meglepni szokta. Az éretlen gyümölcsöt leszakítani csak érett korában szabad és kell. Nem értem tehát, miért akarja a kormány a municipális javaslatot, mely még meg nem ért, megetetni velünk. A vaczkort szalmába takarják, hogy megérjen. (*Egy hang: Hát téged mibe takartak?*) Kérem ne tessenek megzavarni, különben nem tudom a lezckémet felmondani. Takarjuk a javaslatot a várakozás pelyvájába, mig megérik.

Madarász József. Ha bajom van, s bajomban körültekintek és orvosokat kérdőre vonva kérdezem, mük azon gyógyszerek és kuk azon gyógyszerészek, melettől függ az egészség visszaállító: a következőzendő okokat fogom kellő béléatással bonczolgatni. (*Végét lásd a „M—U“-ban.*)

Andrássy Gyula gr. Miután a javaslatot tárgyalás alá venni a t. ellenzék időbelőtinek tartja, van szerencsém 1000 regalia mediát a ház asztalára letenni, hogy — mert én részemről sürgősnek tartom a javaslat tárgyalását — az idő gyorsabban muladjék le rólunk. Reményilem, e szivarlatommal nem fogok csibukást szenvedni. (*Elfogadtatik.*)

Nyelvészet.

A „Hon“ szombati számában a walesi herczeg Albert, Indiákon járó Alfréd öcsésének az ismeretes menyecske-ügyben a többi közt ezt írja: „A Mordant-ügy nekünk sok unalmat okozott, mint gondolhatod, stb.“ A „Hon“ nyelvészei ez angol levelet persze francziából fordíták, s e nyelven az ennu i unalmat is jelent. Főjelentősége természetesen a bosszuság. Eből csak nem az következik, hogy a „Hon“ műfordító előt, ha valakit hiteltől, becsületétől, vagy pénztől fosztanak meg, ez csak unalmas? Mi részünkéről tisztában vagyunk az iránt, az „ennui“ szónak melyik értelmezését alkalmazzuk a „Hon“ irástudóira.

A „Borsszem Jankó“ linguistái.

A. Tudom, hogy nincs Budapesten ember, a ki nem ment volna eddig a siklón.

B. Dehogyan nincs.

A. Hát kiesoda?

B. Hát Tisza Kálmán! Majd biz ő Andrássy alatt fog elmenni?!

A SZINHÁZ UDVARÁN.

(Nemzeti nyelvünk őrei silbakon föl s alá kelnek. A sok silbak közt csak egy kecske — a Dinorabeli. A nemzeti nyelv őrei s őrangyalai mérgesen hadonázva beszélgetnek.)

FELEKI MIKLÓS. Tisztelt gyülekezet! Azt hiszem, engemet illet az első szó, mert az én feleségemnek van legtöbb gázsija, s ránk illik legjobban az, a mi a „Borsszem Jankó“-ban foglaltatik, ha az igazságot tekintjük.

LEVENDULA MARIUS. Tudod pajtás, a mi az előbbséget illeti, a keservét! hát az igaz, hogy isten a te feleségednek adta a legtöbb gázsit, hanem azért más ember se kutya; én csakolyan elsőrendű tag vagyok, az üdvösségét neki! Azután egy a jog, egy a szent igazság, a ragyogó Pilátusát! a ki azt hiszi, hogy nálamnál különb, mert egy pár veszekedett forinttal több gázsija van — gyarapítsa meg a szenteséges arkangyal, hát annak aztán állok elébe, a conservatoriumos Ponczyussát.

ILKA. Jaj, Marczim, aranyos, be erélyes férfiú vagy te! Mint szeretlek s mi büszke vagyok rád. (Nyakába ugrik.)

PAULAY. Rend, rend! Különbem nem vállalom felelősséget, mint rendező. A Borsszem Jankóban foglaltak mindnyájunkra szóltak egyaránt.

BENKŐ KÁLMÁN. De már én rám csak nem szólt. Csak a 4 meg 5 ezer forintosokról; nekem pedig csak sanyaru 600 forintom van.

FELEKI. Ha szólt az én 4 ezer forintomra, akkor szólt azokra is, a kik a szerepöket nem tudják.

MARCZI. Én mindig tudom a szerepemet, a ki velágossága van, szóljon, a ki találva érzi magát.

ILKA. Jaj, eszem a fürtös lelkedet! Mily boldog vagyok, hogy te ily deli vagy és erélyes. (Ráborul s végigpuszizza.)

SZIGETI JÓZSEF. Én ugyan nem szólok sugó nélkül. Imre, beszélj.

SZIGETI IMRE. Mit, én rám nem szól. Azokat a szerepeket, melyeket nekem kellene játszanom, részint Feleki, részint Marczi nem tudja. Én rám nem szól.

MARCZI. Nem szól? Hát ki ropogtatja a szavakat, mintha abrak volna? Iszen te nem is beszéled, hanem úgy köpködöd a szavakat, mintha bagóznál, a ki gyönyörűsége van a keservednek.

ILKA. Be szép vagy így Marczikám! (Karjaiba dől.)

SZIGETI IMRE. No no Marczi, te sem vagy ám a bakja! Volt esze, a ki a gázsidot föl nem emelte.

FELEKI. De hiszen barátocskám, azzal a gázsifőlemeléssel nem kell olyan nagyra lenni, sok számaron megesett az, a kinek az ordítása nem hozott esőt!

FELEKINÉ (sugva.) Miklós, hiszen a tiedet is föl emelték!

FELEKI (corioláni méltósággal.) De az én ordításom hozott is esőt.

PAULAY. Száz szónak is egy a vége, mindenitek ráillik egy-egy kicsit az a dolog, ha igazságosak akarunk lenni.

PAULAINÉ. Kérlek papa, ne kompromittálj. Még megteszik rajtam azt a czudarságot, hogy Jókainét is

különbnek fogják hiesztelni nálamnál. Ugylátszik, egyaránt ránk uszítanak most szopósokat és nagy-mamákat.

PAMPUSKA (begyesen.) Hogy tetszik ezt érteni asszonynéni?

PAULAINÉ. Asszonynéni? Ki a maga asszonynéni? Engem így meg ne becsüljön, mert ez sértés! Ott van Kaiser-Ernstné, az a maga asszonynéni!

NÉMETHY IRMA (jön. Mind kitérnek előle. Az urak elfelejtenek neki köszönni, a nők a színház macskáját veszik körül, ki újabb generációval biztatja a hazai színeszetet. Felekiné a cicza karmait vizsgálja s megirigyli. Némethy Irma megütöközve néz körül.) Jó reggelt kívánok!

FELEKI (néroai attitűddel, öldöklő gúnnyal.) Kisasszony még mindig színésznő?

NÉMETHY IRMA. Hogy érti ezt?

FELEKI. Utolsó föllépte a Borsszem Jankóban oly sikeres volt, hogy színpadi vendégszereplését egészen homályba ejti. (A B. Jankó utósó számát törre csavaritva, kócsag-marcziális vitézséggel ráemeli Némethy Irmára, kinek tudtán kívül volt prókátora B. Jankó. Nem tudja mire vélni a dolgot.)

FELEKINÉ. Kérlek Miklós, ne tégy neki szemrehányást. Hisz a kisasszony magától is megy? Ugy-e kisasszony? Megmaradunk mi szegény üldözött magyar színészeknek. A kisasszony meg Schröder-Devrient emlékéért megy fölfrísíteni a németekhez. Szerencsés utat! (A színház macskája hozzádörzsölődik és elismeréssel hurrukkol.)

ZICHY (a vízes hordó mögött fölegyenesedve.) A kisasszony marad! (Ijedelem)

FELEKINÉ. Be derék! Épen most biztatom a kisasszonyt, hogy maradjon. (A színház macskája felkuperitva derekát, magasra emelt farkkal rajongva pillant fel Flórához.)

LEVENDULA MÁRIUS. A ki kénccse van a Pontiusának, hát csakugyan a nyakunkon vesz?

ILKA. Jaj pipikém, be gyönyörű vagy, ha így patogsz! Akár egy haragvó isten! (Megöleli és megcsókolja.)

IRODALOM.

„Hires káromkodások chrestomatiája.“

Bakakáplárok, kortesek és szegény legények szájáról elleste

Illés deák,

a honi kölcsönös betyárhalhatlanítási biztosító-társaság elnöke.

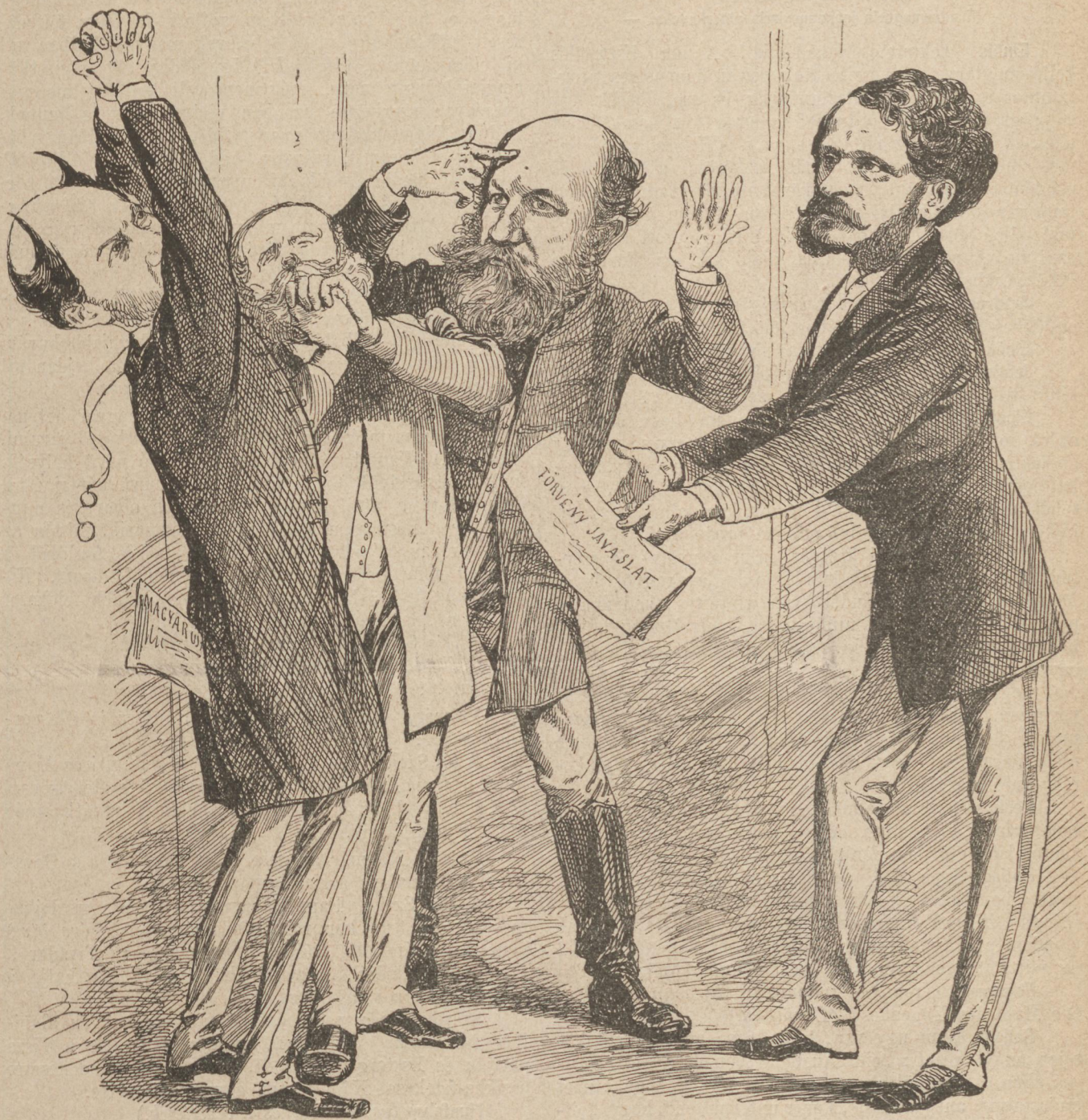
Furcsa.

Ha perfid vagyok, nem tetszik nekik; ha goromba vagyok, az sem tetszik nekik; s ha mindkettő vagyok egyszerre — akkor is szitkozódznak. Már most tessék kedvében járni az embereknek.

Cs—i L—s.

R—r P. Itt van egy törvényjavaslat. Nézzék át jól, tanulmányozzák és mondjanak róla ítéletet.
Ellenzék. Ácsi, hagyja el a miniszter ur, nem kell ehez tanulmány. Egy tekintetre is megmondhatjuk, hogy hasznavehetlen.

A—y Gy. Kérem, utasítsák e törvényjavaslatot az osztályokhoz.

Ellenzék. Hallatlan! Ily könnyelműségre csábítani az embert! Hiszen ehhez olyan hosszú tanulmány kell, hogy ős előtt hozzá sem szólhatunk.

A magyar tud. akadémia nagy-gyűlése

1870. május 28-án.

— Phantasmagoria joannuncularis pipericulosa. —

Elnök. Tekintetes akadémia! A mai díszgyűlés kellő megtartására készítettünk ugyan ünnepélyes programmot is; de valamint törvények és szerződések, úgy a programmok is civilizált emberek közt csak azért léteznek, hogy meg ne tartassanak. (*Helyeslés.*) Kellemes meglepetést vélek tehát eszközölni a tekintetes akadémia tagjainak, ha a közzétett program helyett improvizált akadémiai nyelvességekkel fogom kitöltetni a mai délelőtti. (*Élénk helyeslés.*) Kidolgozott szép beszédjeinket ugyanis elolvashatja majd kiki az akadémiai évkönyvekben.

Jendrassik. Bocsánat, nagyságos elnök, de az én emlékbeszédem Balassa János fölött...

Elnök. Szintén benn lesz az évkönyvekben.

Jendrassik. Igen, de az a kérdés, vajjon a tréfás tónus illik-e majd az akadémia méltóságához?

Elnök. Tónus... tónus! Csak nem beszélünk tán azért, mert ön physiologus, katelektrotonusban vagy anelektrotonusban? Ez még tonicus fájdalmakat idézne elé idegeimben. (*Élénk helyeslés.*) Fölkérem tehát a t. nyelvtudományi és szépirodalmi osztályt, méltóztassék magát coram publico produkálni.

Ballagi. Az elnöki keztyűt, mint a nyelv- és széptudományi osztály egyik legrégebbi tagja, vagyok bátor fölemelni, közölni szándékozván a tettes akadémiával néhány német-magyar műfordítást, melyeket az utóbbi hónapokban dolgoztam ki. (*Halljuk!*) Mit tesz az például: „valakinek kamatjait ellépni“?... Nem tudják? No megmondom. Annyi, mint „Jemandes Interessen vertreten.“ (*Éljen!*) Mit tesz az: „nem nyirom magamat körülötte“? Ez annyi mint: „Ich scheere mich nicht darum.“ (*Élénk éljenzés.*) Hát a „bonczolási kerék“ micsoda?

Lenhossék. Engedelmi gérem, de én als professor tanathomiae kijelendek, hogy pondzolási kerék az egész anatómiába elő nem fordulja magát.

Ballagi. Igen ám, de előfordul a miniszteriumnál, mert „bonczolási kerék“ annyi mint „Sectionsrath.“ (*Heves éljenzés.*) Hasonlóképen én „estalátartás“-nak mondom az „Abendunterhaltung“-ot. (*Lelkesült tapsok.*) És mit gondolnak, micsoda az „erény kikötője“?

Fogarasi. Kérem, én tudom! (*Szótárában kikeresi.*) Die Hafe des Tugendes! (*Derültség.*)

Ballagi. Nem úgy van, t. kolléga; az „erény kikötője“ annyi, mint: „ein Ausbund von Tugerd.“ (*Hangos éljen.*) Nemkülönbön bizonyos az is, hogy „tüzet mulattatni“ annyi, mint „Feuer unterhalten“, hogy „jólakott kék“ nem egyéb, mint: „sattes Blau.“ (*Tapsvihar.* Ballagit a tudomány, vállain hordozza körül a teremben, éltetve a „magyar nyelv teljes szótárát.“)

Toldy. Ballagi t. tagtársam genialis német-magyar szóegyeztetéseit...

Vámbery. Bocsánat, de „szóegyeztetés“ a világon csak török-tatár van, melynek kidolgozásáért éppen az imént nyertem díjat az akadémiától.

Toldy. Igaz, de hát csak azt akartam mondani, hogy Toldy létemre nem lehetek el a nélkül, hogy meg ne toldjam előttem szólott barátom fölfedezéseit néhány általam a helynevek magyarozatában tett új előmenetellel. (*Halljuk!*) Igy eddig „Apolda“, thuringiai helység neve, még nem volt kellőleg megmagyarázva; szerintem azonban világos, hogy a hunnok, midőn Németországot pusztították, Thuringiában sebesültjeik s betegek számára hadi kórházakat állítottak fel. Már pedig Apolda bizonyosan egy ilyen hun kórháztól vagyis á p o l d á t ó l vette nevezetét. (*Élénk helyeslés.*) Áttiláról tartott minapi fölolvadásom után esodálni lehet, hogy Attila népénél a kórházak ügye már akkor ennyire előrehaladott lehetett.

Vámbery. E flagrans esethez hasonlóról legyen szerencsém megemlékezhetni. Szolnok közelében fekszik a Tisza mellett Czibakháza falu, mely legújabb buvárlataim szerint annyi mint Csibukháza s a hajdan ott tartózkodott törököktől nyerte nevét. (*Helyes.*)

Szilády Áron. Én is bátorkodom, magyar helyneveink származtatásához egy szerény adatkával járulni. (*Halljuk.*) Van hazánkban egy Szikszó nevű helység, mely kétségtől az indiai „Sikhs“ nevű népfaj által alapított s attól nyerte nevét. Ezen elnevezés mindenestre még azon ősi időkből származik, midőn az indo-európai nép-ár megindult s belső Ázsiából a „sikhs“ nemzetiség egy ágát is Pannoniába hozta. (*Él-ismérés.*) A „sikhs“ nemzet vagyis inkább felekezet különben „davanágari“ nevű irással bir...

A kis Szabó. A Davalagiri igen magas hegy; mikor októberben Olaszországot beutaztam, fönn voltam a csucsán...

Vámbery. De hisz a Davalagiri nincs is Olaszországban...

A kis Szabó. Hát hol volna? A Davalagiri az Apenninek legmagasb csucsa és földtani átmetszetet is eszközölt a közepén keresztül, melynek rovátka még most is meglátszik.

Szilády. No már az nem lehet úgy, mert a Davalagiri a Himalaya ázsiai hegységben van.

A kis Szabó. Papperlapapp; az ilyen régi dajkaméséssel az új kor realis tudományát (*mellére ütve*) nem lehet ámitani. Különbön irjanak Duka Tivadar l. tagnak Keletindiába, az legjobban felvilágosíthatja a t. akadémiát a vitás tárgy felől.

Szilády. Hogy pedig a sikhs-nép csakugyan alapított hazánkban városokat, mutatja Nána fala a Tisza partján és Esztergom mellett, mely nevét mindenestre a sikhs-felekezet Nának nevű alapítójától vette.

Hunfalvy (*roszul lesz és kivezetetik.*)

Fogarasi. Kérem, hagyjuk ezeket a sanskrit-féléket, nem értek hozzájuk.

Budenz. Engedelmet kérek, de a finn-ugor...

Fogarasi. Uram, ha akadémikus akar lenni, beszéljen tiszta magyarsággal. Nem finn-ugor az, hanem finn-ugrik, miután „ugrani“ ikes ige. (*Derültség. Budenz is roszul lesz és kivezetetik.*)

Toldy. Éppen most érkezik hozzám egy levél, me-

lyet Xantus János hazánkfia ír Mexikóból s melyben hírül adja, hogy az ottani berzsenyfák (*haematoxylin campeschianum*) ágaikon csupa apró Berzsenyiket hordanak. (*Örvendtes tudomásul vették.*)

Ipolyi. Nékem pedig a magyar mythologia teréről volna egy kis közlendőm. (*Halljuk!*) A minap egy parasztember szájában meglestem e mondatot: „Mege-szi az még az istennyilát is.“ Az istennyiláról való nézetemet magyar mythológiámban kiki megtalálhatja, de ezen esetben azt vélném, hogy ama paraszt mondatában az „istennyila“ csak per abusum játszik szerepet s a régi magyarok eredetileg e mondatot úgy hangoztatták volna hogy: „mege-szi az isten nyulát is.“ miután a nyulat meg lehet enni, de a nyilat nem. Az isten nyulának istennyilára lett változása nyelvünk történetében számos analogonnal bír. Igy p: pipacs és papucs — bekes, békés; béke, béka, bika baka, boka; — elme alma; — pipi, pepi, pipa, papa stb. (*Élénk helyeslés.*)

Szilády. Még az iráni népfajokról akartam volna egyetnást elmondani, mert hogy valamint a síkhs népfaj, úgy már irániak is bejöttek Iranból hazánk földjére, helyneveken kívül csaláднеvek is mutatják. Például mindjárt „Irányi“, mely telivér magyar név nem egyéb, mint „irán-i“ azaz Iránból való.

Pompéry. Kérem én „Telivér“ dolgokban igen competens vagyok, mit annak idejében a tettes akadémia is elismert, de Irányi épen nem telivér magyar szó, mert philologice a Halbsehuh-ból származik.

Szilády. Ugy? Azt nem tudtam. De szerencsémre az Iran-ból származik Irinyi név is...

Télfüosz. Oh kérem, ez nem egyéb, mint Irányi, csakogy Reuchlin szerint minden hangzó „i“-nek van ejtve.

Szepesi. Ennélfogva Irinyi-t erasmusilag úgy kellene kiejteni, hogy „Eirénüiosz“, a mi annál plausibilisabb, miután görögül „eiréné“ annyi mint béke, „hüiosz“ pedig annyi, mint fiu, tehát „Eirénüiosz“ nem egyéb, mint „békefi.“ (*Vivat per multos annos!*) Irinyi tehát magyarul annyi, mint „békefi.“

Rómer. Legyen szabad Henszlmán t. barátomnak egy kis meglepetést és örömet szereznem egy őt illető legújabb fölfedezésem közlése által. Sikertült ugyanis kikutatnom, honnan származik a Szepességben élő Henszlmán-család s ennek kitűnő tagja, Henszlmán Imre. Fejér Codex diplomaticusában ugyanis, tom. VIII, vol. I. pag. 526 alatt e passust találtam: „Henzlinus filius Cheten, Jobbagio castris Posoniensis de Chollokuz.“ Világos tehát, hogy e Henzlinus, Cheten fia, Pozsonyváros csallóközi jobbágya, Henszlmán Imre őse, s hogy az egész család Cseten nevű csallóközi embertől származik. (*Éljen vihar. Henszlmán Rómer nyakába borul és megcsókolja. A gyűlés ezen epochalis fölfedezés után, nagyobb úgy sem jöhetvén, legjobb hangulatban fölöszlik.*)

Egy boldog.

Izabella királyné férje évenként 150,000 frankot kap azért, hogy — strikoljon.

Tisza Kálmán tünődése.

Ha legalább nevet cserélhetnék Klemenssel. Akkor ne-
vem „Klemens ur“ volna. Olemens annyit tesz, mint „kegyel-
mes“; megmagyarosíthatnám nevemet, és akkor mindenki úgy
szólítana meg: „kegyelmes úr!“ Ó boldog Klemens!

Fejes. Tudod-e, melyik folyó legkedvesebb Tisza
Kálmán előtt?

Kurta. No bizony, kétségkívül a „Tisza.“

Fejes. Ó nem!

Kurta. Hát melyik?

Fejes. A „Tárca.“

CSODABOGARAK.

I.

A Variété-színház melletti deszka-palánkon ez olvasható

„Itt tilos a vizelés.“

(Árva Miska teljes erőlködésből respectálja e tilalmat.)

II.

Ma stb., stb. gyűlés a

KÉPVISELŐHÁZBAN.

Javitva aztán így jelent meg:

Ma stb., stb. gyűlés a

KÉPVISELŐHÁZBAN.

III.

A Budakeszbe járó omnibusz oldalán pedig ez áll, hogy:
„Putakes“

A szerkesztő postája.

Kovácsna. Az ezt követő 2-dik vagy 3-dik számban. — *Szabadka.* A cikk elmés ugyan, de elvégre is magánérdeket szolgáltnak kiadásával. Talán más alakban. — *Apronius.* Fotografiát a — fényképhez! — *Buda, M.* Csekély tárgy. — *K. Körös S. L.* Nagyobb arczképet! Servus! — *Izsó Miklós* élet-rajzolásának. Jó. Ama bécsi história annál inkább mulattatótt minket, mivel benne e lap szerkesztője is szerepelt. — *Pest, M. P.* Hibás distichonok. Nincs azokban sem caesura, sem — metszés. — *M. I.* Az életrajzi adatokat vettük és köszönjük. — *Tarantella.* Jól csip. — *H. Bécs.* Nincs szerencsénk önt ismerni, de miután az „Árva Miska“ szerkesztője, önnek rokonszenves keblébe ömleszté bánatának arjait a „B. Jankó“ istentelensége fölött: mi is önhöz fordulunk; de nem azért, hogy panaszkodjunk mint Tóth ur; nincs elegikus természetünk. Hanem azért, hogy elégtételünket fejezzük ki a fölött, hogy Tóth ur megszökö előfizetői után a nyílt postában kesereg titokban. Szegény ember! Szegény emberek! Miután a jobboldalra nincs mit, vagy nem tudnak élczelni: apránként kölcsön veszik a B. Jankó alakjait. Horn már is megtetszett Tóth urnak; és nem vetek neki egy hetet, Madarászunk után a mi szeretett Están bátyánkat és tökéletes koru Sanyi nászurunkat is át fogják csempészni az ellenzéki viczlapok. Csak hogy ezek ott meg nem fognak élni, mert nagyon vize nyós talajba akarnak át-plantálni. Borsszem Jankó az ő hazájuk, mint Tóth ur mu-szájának Árva megye. *Pest, B. S.* Önnek teljesen igaza van a „N. fr. Lloyd“-ra nézve. A minap is Grillparzer „Ahnfrau“-jának „Fallen seh' ich Zweig auf Zweig“ sorát Göthe szájába adja, s mai (szombati) számában meg egy kinyírt „Figaro“-tárca kölcsönvett fordítását adván ki első vezércikkül Heine ből idézi e mondatot: „Auch solche Käutze muss es geben.“ Igenis, „auch solche Käutze muss es geben,“ mondaná e nagy képü ig-noránsokra — Göthe.

A csolnakázók vasárnapi ünnepélyére védasszonyul ajánlja Borsszem Jankó.

Szivesen látva üdvözölve!

Különösen ajánlható ezen a legfinomabb tömör bécsi bronzból készült íróasztal-készlet, rajz szerinti 10 darab csakis 2.80 kr. Francia garniture 5 ft. Véssett és aranyzott széssel 12 ft., egyes darabok 20 krtól 1 forintig.

40 kr. egy ezüstözött dohány-szelence.	1 frt. egy szép varró vagy keztű, szekrényke, palissander fából lakattal.	25 kr. egy kézi gyertyatartó bronz.	mölcs alakban, elegáns kosárban 90 kr., 1, 1.50.
90 kr. egy ablak-hévmérő csavarral alkalmazható.	15 kr. egy pár ingelógomb ugynevezett „Neugold”ból.	20 kr. késfenő szénből.	2 ft. egy velocipeden járó angol — mozgó szerkezettel.
60 kr. egy dugaszgép minden üvegre illő.	30 kr. egy egész garnitúra ing-, mell- és kézelógomb.	15 kr. elektrikus lámpatisztító.	20 kr. finoman zománcozott bádóg tálcza 30—40 50 krig.
4 kr. egy angol ruhatartó, tolvajok elleni biztosíték.	80 kr. egy aranyozott karperecz, finomabb 1, 1.50.	10 kr. egy finom himző olló.	80 kr. piperetükör zárható fiókkal.
25 kr. egy angol szivartáska.	45 kr. egy aranyozott broche photographiára.	25 kr. jósoló kártyák.	2 frt. ugyanaz felszerelve fésű, szappan és illatszerrel.
30 kr. egy china-ezüst kávéskanál, kezesség mellett.	90 kr. broche és fülbevalók granatköböl.	45 kr. bőr kézi táska.	8 kr. finom aczelláncz.
60 kr. egy chinaezüst evőkanál ugyanigy.	10 kr. igen divatos uri melltü, finomabb 25—30 kr.	10 kr. jegyzőkönyv, naptár, bélyeg-és kamat-, valamint sorsolási tabellával.	35 kr. finom aczél gyöngyláncz.
90 kr. chinaezüst kés és villa angol pengével.	25 kr. salátakanál puszpángból.	60 kr. egy finom varrókészlet bőrtokban.	65 kr. 100 angol levélpapír.
8 ft. egy zene-album, 2 darabot játszik.	10 kr. egy színes uri nyakkendő.	90 kr. finom rajzeszköz, nagyobb 1.20, 1.50, 2 ft.	8 kr. finom fogpép.
10 kr. egy lakk öv.	2.50 kr. egy bábu, mely papa és mamát kiált.	45 kr. aranyozott varrópárna csavarral alkalmazható.	10 kr. egy finom fogkefe.
35 kr. egy bőr öv igen erős.	10 kr. 100 darab angol varrótű.	60 kr. női bőrtáska, nagyobbak 70, 90 kr., 1 20.	8 kr. egy írónhegyező.
3 kr. egy igen jó befűzőgép.	10 kr. egy doboz kötőtűkkel.	85 kr. földteke tanulók számára.	10 kr. angol olló, nagyobb 15—20 kr.
10 kr. egy kötőkosárka ezüst sodronyból	40 kr. uriláncz Neugoldból.	40 kr. broche és fülbevaló (Neug.)	3 kr. keztű-gomboló.
20 kr. egy pakfong evőkanál.	30 kr. igen diszes aranyozott medaillon fényképekre, finomabb 50—80 kr.	50 kr. tajték szivarpipa fényképpel.	4 kr. gallérgomb. Neugold.
10 kr. egy pakfong kávéskanál.	5 kr. tréfás leányfogó.	5 kr. angol szivarcsipő.	30 kr. gyászékszer.
30 kr. egy pakfong levesmerő.	5 kr. jegyzőkönyv, nagyobb 8—10 kr.	8 kr. egy doboz pecsétviasz.	5 kr. szoba-tűzijáték nagyobb 10—15 krig.
40 kr. egy pakfong tejmerő.	30 kr. finom bagariabőr jegyzőkönyv aranyszéssel.	1 ft. egy kés 6 pengével.	30 kr. búvós tűtartó, tűikkel töltve.
40 kr. egy pakfong borshintő.	1.20 kr. liqueur-készlet 6 személyr.	50 kr. angol bagaria pénztárca bőrrrel bélelve.	35 kr. fecskendő gyűri.
60 kr. egy pakfong czukorhintő.	10 kr. fali naptár.	35 kr. gyermekóra ütővel.	20 kr. finom uri selyem nyakra- való, 30—40-ig a legfinomabb.
1 ft. 20 kr. egy szép íróasztal.	8 kr. centimeter.	50 kr. igen érdekes társasjáték, nagyobbak 60, 80 kr., 1—4 ftig.	25 kr. egy Wertheim-pénztár.
1 ft. 90 kr. ugyanaz íróasztal.	2 kr. egy könyvecske szivarpapír.	8 kr. egy doboz pecsétviasz.	4 kr. fénykép-keret.
5 kr. egy tuczat tolltartó.	4 kr. egy nyelvkaró.	1.20 kr. valódi tajtékpipa és valódi borostyánkő szár (török).	40 kr. finom pénztárca, bronz kerettel 50, 60, 80 krig.
10 kr. egy minden órára illő universal kulcs.	8 kr. egy aczél körömráspoly.	3 kr. egy darab glycerin-szappan.	20 kr. szivardohánytartó fémből, bőrrrel bevonva.
60 kr. egy felszerelt pipere-szekrényke, nagyobb 1, 1.50.	10 kr. lánczon függő olló.	8 kr. egy darab szappan gyümölcs alakjában.	30 kr. kanóczos tűszser.
1 frt. 30 kr. egy sakkjáték csontfigurával.	35 kr. egy diótörő.	50 kr. egy kosár szappan gyü- 10 kr. egy doboz réztoll.	20 kr. egy pár gyermek-nadrágtartó.
15 kr. egy fonal vágott korál, valódi.	8 kr. egy hossz mérő (Zollstock).		30 kr. egy pár nadrágtartó, 40—50 kr. a legfinomabb.

Leggyorsabb küldemény pósta utján utánvét mellett.

379 1—1

Szállító-üzlet és fő-áruraktár Traugott Feitel,

WIEN,

Kärntnerring 2, verlängerte Kärntnerstrasse 57.

Szerencse! Legnagyobb előny! Hazafiság!

jelszava

uj sorsjegy-társulatomnak,

mely évenként 4 huzás

300 darab 100 forintos első magy. kir. jutalom-sorsjegyekből
összesen 300,000 forintból áll!!

Szerencsehozó ez, mivel havonkénti csak 15 frttali csekély befizetéssel igényt nyújt az a fentebbi 300 darab 100 frtos ilyen jutalom-sorsjegyek biztosítására, a nyeremény valószínűsége annál inkább remélhető, mivelhogy e jegyek csakis 50 számot egy sorozatban tartalmaznak, egy már kihuzott számnak annál fogva 50% közelebb állnia kell a főnyereményhez, mint más sorsjegyeknél, hol 100 szám jön egy-egy sorozatra, mi itt nem fordul elő.

A legnagyobb előnyt nyújtja azért, mivel a nyeremenynél semmiféle nyereségadó nem fizetendő, e sorsjegyek mostan még előnyösebben szerezhetők, és ágio annál biztosabban reménylhető, mivel minden t. cz. résztvevő, 300 darab, ily jutalomjegyekre évenként 4 huzáson játszik, s minden esetben mégis három egész sorsjegyet kapnia kell, melyek értéke a tett befizetésnek megfelel; s

hazafiságot is párosít ezen sorsjegy-társulat, már nagy, 300 első magy. kir. jutalom-sorsjegyekből álló összeállításával, melyek az élénk részvétellel legcélszerűbben a bizalmat, hazánk hitelét felsekercintik — s legnagyobb előnnyel gátot emelnek az idegen nem honias sorsjegyek folyamának.

Azért

Szerencse! Legnagyobb előny! Hazafiság!

Csakis 15 frtért 25 havi részletben és 1 frt bélyeg egyszer mindenkorra

kap minden illető résztvevő egy sorozattal s számokkal ellátott kötvényes okmányt, melyben összesen 300 db 100 frtos jutalomjegy van tartalmazva, mely az egész befizetésnek folyama alatt minden huzásnál, ugymint már augusztus 15. az első részlet lefizetése után a nyereményeknél részesíttetik, s miután ezen eredeti sorsjegyek is 50 ftosokra oszthatók, úgy résztvevők fél áron csakis 7¹/₂ frt 25 havi részletfizetése után s 50 kr. bélyeg egyszer mindenkorra aránylagi joggal, nem törődve a többi résztvevőkkel, beléphetnek. A 25 havi részletbeni lefizetés után kap minden résztvevő az egész 15 frttali befizetéssel három egész 100 forintos sorsjegyet, de a csak felében befizetett részlet 7¹/₂ ftjával csak 3 fél 50 ftos ily sorsjegyet, mely minden esetben közben történt nyeremény-huzás után is bérmentve kézbesíttetik.

Első magy. kir. jutalom-sorsjegyeink **összehasonlítása** az igen kedvelt hitel-sorsjegyekkel:

1. Ezen jegyek semmiféle nyereségadónak sincsenek alávetve; 2. Az állam által vannak biztosítva, 3. Ezek minden cs. k. ausztriai és magyar kir. állam-pénztárnál biztosíték-képesek. 4. Minden sorozat csak 50 számot tartalmaz, miáltal ezek valószínűen sokkal közelebb állnak a főnyereményhez; 5. Teljesen betöltik az időt 1920. évig. 6. Hazai sorsjegyeink mostan még ágio nélkül sokkal jutányosabban megvehetők, tehát felszállaniok kell;	<p>ellenben azok 15% adóval terheltetnek.
azok pedig mint magánkölcsönvétel az államtól semmiféle biztosítékkal nem bírnak.</p> <p>azok pedig a magy. ktr. állampénztárnál mint biztosíték nem vétetnek fel.
azoknál pedig egy-egy sorozatra 100 szám jön, miáltal tehát a főnyereménytől 50 számmal hihetőleg távolabbra esnek.
ellenben azok csak 1924. évben töltik be idejüket.
azok pedig mint magán-kölcsön értékökre magasabbra nem hághatnak.</p> |
|--|---|

Tehát **„Szerencse! Legnagyobb előny! Hazafiság!”** helyes jelszava

ujjonnan föllállított sorsjegy-társulatomnak.

Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek.

AUSTERLITZ ZSIGMOND,

első budai váltó-üzlete a lánczhid közelében.